

 SØRLANDET SYKEHUS				Klinikknivå	Retningslinje
Valg og oppfølging av trykkavlastende madrasser - Ergoterapi Sosionom- og ergoterapienheten SSA/SSK					Side 1 av 6
Dokumentplassering: II.MSK.SEF.2.1.1-15		Godkjent dato: 15.09.2023	Revideres innen: 15.09.2025	Sist endret: 15.09.2023	Revisjon: 2.02

Klinikknivå/Medisinsk serviceklinikk/Sosionom, ergoterapi, fysioterapi/Pasienter og brukere/Ergoterapi
 ENDRINGER FRA FORRIGE VERSJON: Forlenget gyldighet til 15.09.2025

HENSIKT

Retningslinjen er utarbeidet som et supplement til [Trykksår – Forebygging](#) og skal være retningsgivende i valg av trykkavlastende madrass.

MÅLGRUPPE

Ergoterapeutene ved SSK/SSA som har ansvar for valg og tilpasning av trykkavlastende madrasser.

De kliniske avdelingene henviser via DIPS ved behov for trykkavlastende madrass.

FREMGANGSMÅTE

På bakgrunn av opplysninger innhentet fra pasientens journal, informasjon fra pleiepersonalet og observasjon av pasienten velges hensiktsmessig trykkavlastendemadrass.

Enheten(e) har følgende madrasser:

1. CuroCell S.A.M. Switch

Statisk overmadrass med trykkavlastende egenskaper for komfort, avlastning og smertelindring. Overmadrassen er delt inn i 3 soner, for å gi bedre sittende stilling i sengen. Pumpen kan brukes som ren supportpumpe.

- Trykksårforebyggende og behandling til og med sår i kategori 2
- Maksimal brukervekt 200 kg
- [Bruksanvisning](#)

2. Carebed

Utarbeidet av: Wenche Haugen/Bengt-Ove Madsen	Fagansvarlig: Wenche Haugen/Bengt-Ove Madsen	Verifisert av: 	Godkjent av: Per Kristian Andersen	Dok.nr: D46688
---	--	---	--	--------------------------

 SØRLANDET SYKEHU	Valg og oppfølging av trykkavlastende madrasser - Ergoterapi Sosionom- og ergoterapienheten SSA/SSK				Side: 2 Av: 6
Dokument-id: II.MSK.SEF.2.1.1-15	Utarbeidet av: Wenche Haugen/Bengt-Ove Madsen	Fagansvarlig: Wenche Haugen/Bengt-Ove Madsen	Godkjent dato: 15.09.2023	Godkjent av: Per Kristian Andersen	Revisjon: 2.02

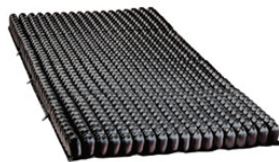
Klinikknivå/Medisinsk serviceklinikk/Sosionom, ergoterapi, fysioterapi/Pasienter og brukere/Ergoterapi

Overmadrass med statisk luft. Luften fordeles mellom cellene. Madrassen fylles med luft i rundt ett minutt med brukeren liggende oppå, og tilpasser seg form og vekt. Ventilen lukker seg automatisk ved rett mengde luft. (Madrassen har gått ut av produksjon, og er ikke mulig å kjøpe inn flere av.)

- Kan brukes til pasienter med sår opp til grad 3.
- Maksimal brukervekt 150 kg
- [Bruksanvisning](#)

3. ROHO Dry Floatation

Statisk luftmadrass som har mer enn 720 celler i elastisk Neopren. Cellene i madrassen former seg etter kroppen, og gir en optimal trykkfordelingen og reduksjon i skyvkrefter. Madrassen kommer i fire eller flere segmenter, for bedre å kunne tilpasse trykket individuelt til forskjellige kroppssegmenter, og til sengebunnens posisjon

- Kan brukes på pasienter med sår opp til grad 4
- Maksimal brukervekt 500 kg
- [Bruksanvisning](#)

4. SoftAir (kun en madrass ved SSA)

Vekseltrykkmadrass med 21 luftfylte celler og 3 statiske celler i hoderegionen. Trekket er elastisk og har pustende egenskaper. Alle sømmer er høyfrekvent sveiset. Lettbetjent pumpe. Trykksensorene i pumpen justerer trykknivået automatisk i madrassen basert på innstilt brukervekt.

- Understøtter behandling av trykksår til og med kategori 4
- Maksimal brukervekt 180 kg
- [Bruksanvisning](#)

 SØRLANDET SYKEHU	Valg og oppfølging av trykkavlastende madrasser - Ergoterapi Sosionom- og ergoterapienheten SSA/SSK				Side: 3 Av: 6
Dokument-id: II.MSK.SEF.2.1.1-15	Utarbeidet av: Wenche Haugen/Bengt-Ove Madsen	Fagansvarlig: Wenche Haugen/Bengt-Ove Madsen	Godkjent dato: 15.09.2023	Godkjent av: Per Kristian Andersen	Revisjon: 2.02

Klinikknivå/Medisinsk serviceklinikk/Sosionom, ergoterapi, fysioterapi/Pasienter og brukere/Ergoterapi

5. Alpha Active 3 (kun ved SSA)

Overmadrass med vekseltrykkfunksjon. Består av tverrgående vekslende celler i 10 minutters syklus. Den kan også brukes med statisk funksjon for jevn trykkfordeling. Den har tilhørende pumpe som er enkel å betjene.

- Kan brukes til forebygging/behandling av alle kategorier trykksår
- Maksimal brukervekt er 135 kg
- [Brukerinformasjon](#)

6. Rhombo-fill (kun ved SSA)

Overmadrass som er delt opp i 34 kammer, som er fylt med over en million små, luftige, asymmetriske, superelastiske skumbiter. Disse gir en enestående trykkfordeling og god komfort for smerteutsatte brukere, samt god ventilasjon uten at brukerens mulighet til å bevege seg minskes. Den brukes oppå standard madrass.

- Maksimal brukervekt 120 kg
- [Brukerinformasjon](#)

7. Quattro Plus (kun ved SSK)

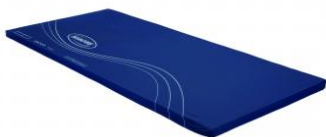
Quattro Plus har 30, middels høye, formede og plisserte celler som former seg etter kroppen. Trykket i madrassen veksler i en syklus som går over fire celler. I en fire cellers syklus fordeles kroppsvekten over tre, mens den fjerde cellen gradvis tømmes og fylles med luft. Ut-luften blåses ut under madrassstrekket, og reduserer oppbygging av varme og fukt under pasienten.

 SØRLANDET SYKEHUS	Valg og oppfølging av trykkavlastende madrasser - Ergoterapi Sosionom- og ergoterapienheten SSA/SSK				Side: 4 Av: 6
Dokument-id: II.MSK.SEF.2.1.1-15	Utarbeidet av: Wenche Haugen/Bengt-Ove Madsen	Fagansvarlig: Wenche Haugen/Bengt-Ove Madsen	Godkjent dato: 15.09.2023	Godkjent av: Per Kristian Andersen	Revisjon: 2.02

Klinikknivå/Medisinsk serviceklinikk/Sosionom, ergoterapi, fysioterapi/Pasienter og brukere/Ergoterapi

- Maksimal brukervekt 200 kg
- [Bruksanvisning](#)

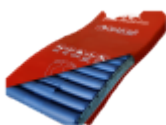
8. Dacapo Top (kun ved SSA)

Trykkfordelende overmadrass som kombineres med en standardmadrass. Produsert i viskoelastisk skum som påvirkes av kroppstemperatur, og former seg etter brukerens konturer og bevegelser. Skummet tillater brukeren å synke ned i materialet slik at trykket fordeler seg over en større flate. Den åpne cellestrukturen i det viskoelastiske skummet minimerer utvikling av varme og fukt, noe som øker komforten betydelig

- Kan brukes trykksårforebyggende
- Maksimal brukervekt 130 kg
- [Bruksanvisning](#)

9. Opticell 3 NX

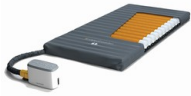
Vekslende overmadrass som har dynamisk, alternerende madrasssystem med hygienetrekk, utskiftbare enkeltceller og automatisk justering av lufttrykk. Helautomatisk tilpasning av lufttrykk uansett brukervekt.

- Behandlende til og med sårkategori 4
- Maksimal brukervekt 200 kg
- [Bruksanvisning](#)

10. Curocell M4

 SØRLANDET SYKEHUS	Valg og oppfølging av trykkavlastende madrasser - Ergoterapi Sosionom- og ergoterapienheten SSA/SSK				Side: 5 Av: 6
Dokument-id: II.MSK.SEF.2.1.1-15	Utarbeidet av: Wenche Haugen/Bengt-Ove Madsen	Fagansvarlig: Wenche Haugen/Bengt-Ove Madsen	Godkjent dato: 15.09.2023	Godkjent av: Per Kristian Andersen	Revisjon: 2.02

Klinikknivå/Medisinsk serviceklinikk/Sosionom, ergoterapi, fysioterapi/Pasienter og brukere/Ergoterapi

Dynamisk overmadrass med luft. Innstillingene (pulserende, vekseltrykk og konstant lavtrykk) justeres manuelt. Luften i cellene gjenbrukes, slik at strømforbruk og støy reduseres. Leveres med avtagbart, elastisk inkontinenstrekk og pumpe.

- Maksimal brukervekt 200 kg
- [Bruksanvisning](#)

RETUR AV MADRASSENE

Når pasienten utskrives følger den trykkavlastende madrassen med sengen til sengevasken/sengesentralen. Her rengjøres madrassen før den returneres til ergoterapien.

KONTROLL/OPPFØLGING AV MADRASSER/SITTEPUTER TIL INNELIGGENDE PASIENTER

- Madrassen tilpasses pasienten etter henvisning fra de kliniske avdelingene
- Madrassen følges opp påfølgende virkedag for å sikre optimal tilpasning
- Etter andre dag kontrolleres madrassen (ved behov) minst annenhver dag
- Pleiepersonalet kontakter ergoterapeut dersom de vurderer behov for justering av madrassen utover dette
- Når pasienten utskrives fra sykehuset sender pleiepersonalet den trykkavlastende madrassen med sengen til sengevask for rengjøring

DOKUMENTASJON I DIPS

- Det dokumenteres i pasientens kontinuerlig journal i DIPS når det er tilpasset/utført kontroll av madrass
- Det dokumenteres hvem som har ansvar for kontroll/oppfølging av madrassen; ergoterapeut eller pleiepersonalet på sengeposten
- Kodepraksis:
 - **OABL10** - Kartlegging/utredning av behov for hjelpemidler og/eller tilrettelegging av bolig
 - **OBOD00** - Utprøving, tilpasning, opplæring og veiledning i bruk av hjelpemidler

Det kodes ved førstegangstilpasning av madrass, ikke ved kontroll. Dersom pasienten overflyttes ny avdeling kodes det på nytt.

Kryssreferanser

[I.3.7-5](#)

[I.3.7-6](#)

[I.3.7-7](#)

[I.3.7-8](#)

[Forebygging av trykksår - tiltakspakke - Nasjonalt pasientsikkerhetsprogram](#)

[Forebygging av trykksår](#)

[Forebygging av trykksår - Tiltakskort - del 1, SSHF](#)

[Forebygging av trykksår - Tiltakskort - del 2, SSHF](#)

 SØRLANDET SYKEHU	Valg og oppfølging av trykkavlastende madrasser - Ergoterapi Sosionom- og ergoterapienheten SSA/SSK				Side: 6 Av: 6
Dokument-id: II.MSK.SEF.2.1.1-15	Utarbeidet av: Wenche Haugen/Bengt-Ove Madsen	Fagansvarlig: Wenche Haugen/Bengt-Ove Madsen	Godkjent dato: 15.09.2023	Godkjent av: Per Kristian Andersen	Revisjon: 2.02

Klinikknivå/Medisinsk serviceklinikk/Sosionom, ergoterapi, fysioterapi/Pasienter og brukere/Ergoterapi

Eksterne referanser

[Oppsummert forskning om forebygging av trykksår](#)
Systematisk oversikt fra Folkehelseinstituttet, 2016